AMERIKANSKI SLOVENEC

American In Spirit; Foreign In Language Only
Best advertising medium to reach a quarter million Slovenians in the United States. Rates on request

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Contains Matters of Special Importance to Them Not Found Elsewhere

ŠTEVILKA 47. JOLIET, ILLINOIS, 7. MAJA 1918. LETNIK XXVII.

Pred velikim napadom na italijanski fronti.

Avstrijski cesar Karel dospel v soboto na laško fronto, kjer začeli topovi treskati.

NOVI BOJI NA FRANCOSKEM.

Britanci odbili velik nemški napad na flandrski fronti.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Laška fronta.

Rim, 2. maja. — "Ostri patrolni spopadi so se vršili včeraj v vasi Stoccareddo in na slemenih Monfenere," pravi uradno naznanilo, izdano tukaj danes. "Sovražnikov oddelek je bil razkropljen na Sassorossu.

"Silnejši topniški dvoboji so bili v tonalskem pasu, na raznih točkah Asiaške visoke planote in ob doljnji reki Piave.

"Italijanske baterije so razkropile sovražnikove čete pri Dossdeimorti ter naravnost zadele vlake v Primolanu, Susegani in Coneglianu.

"Italijanski zrakoplovci so zbili tri sovražnikove zrakoplove. Britanski zrakoplovci so zbili dva druga."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Čehi in Rumuni v laški armadi.

Pariz, 2. maja. — Osemnajsttisoč vojakov rumunskega rodu, ki so jih Italijani ujeli bojujoče se pod avstrijsko zastavo, je prosilo za dovoljenje, iti na fronto proti Avstriji. Prošnja jim je bila izpolnjena in sedaj se te čete organizujejo.

Po vstopu teh čet v boj se bodo tri armade, setsavljene iz prejšnjih podanikov centralnih cesarstev, bojevale na strani aliirancev.

Češke čete so že pod orožjem na italijanski fronti in poljska armada je na francoski fronti.

Silnost bojevanja narašča.

Dunaj, Avstrija, 3. maja (prek Londona, 4. maja.) — Močno bojevanje ob vsej laški fronti med Jadranskim morjem in Giudikarsko dolino na severu poroča današnje uradno naznanilo, ki se glasi:

"Bojna delavnost je zopet narasla do znatne silnosti včeraj ob vsej laški fronti med Giudikarsko dolino in Jadranskim morjem."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Cesar Karel na fronti.

Geneva, Švica, 5. maja. — Uradno je naznanjeno iz Dunaja, da so cesar Karel, načelnik avstrijskega generalnega štaba ter mnogi visoki nemški in avstrijski častniki dospeli na italijansko fronto včeraj. To, kakor tudi znatna vojaška kretanja na TTirolskem in v Trentinu tolmačijo v zmislu, da se dolgo prerokovana ofenziva na laški fronti kmalu prične.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Pred velikim napadom.

Rim, 5. maja. — Vojni urad poroča danes, da je silnost streljanja sovražne artiljerije narasla ob vsej fronti, zlasti v Lagarinski in Astiški dolini ter v odseku Fossa-Alta. Italijansko topništvo je tudi izvedlo številna bombardovanja, in povečana je bila tudi delavnost Capronijevih in britanskih zrakoplovov, ki so razdejali osem sovražnikovih strojev in spustili mnogo ton bomb.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Zapadna fronta.

London, 2. maja. — Poročila iz francoskega vojnega urada in od feldmaršala Haiga kažejo skoro popolno nedelavnost na bojnih poljih ob reki Somme in v Flandriji. Med tem razmišljajo tukajšnji opazovatelji, koliko vojakov je nemško višje poveljstvo še voljno postaviti v nevarnost v dragih ofenzivnih podjetjih.

Razen zrakoplovskih spopadov in običajnega topniškega streljanja ni bilo po nocojšnjih poročilih prav nikakega bojevanja niti na severu, niti na jugu.

Tridneven prestanek.

To pomeni, da je nemško poveljstvo pripustilo tridneven prestanek, odkar je bil gen. von Arnim hudo poražen jugovzhodno od Ypresa, ne da bi podjelo kaj drugega nego manjše napade. Nekateri izmed zelo optimističnih mislijo, da se bo sovražnik znatno obotavljal, preden poskusi nadaljnji pogon na trošek tisočerih vojakov.

Tako ugibajo opazovatelji med tem prestankom sovražnikove izgube po podatkih, ki prihajajo iz raznih virov, in pretehtujejo poročila, ki na videz kažejo, da Ludendorff resno premišlja svoje izgube.

Rabijo nove razrede.

Ne najmanj zanimivo izmed teh pičlih poročil je brzojavka iz britanskega glavnega stana na Francoskem, ki pravi:

"Nemška vojaška založišča se zelo izčrepavajo v nadomestitev nedavnih izgub. Trinajsta nemška reservna divizija je pravkar prejela stotnijo 250 fantov razreda 1919-20, ki so se vežbali samo osem tednov in so imeli iti v boj samo v neobhodni potrebi. Ali dejstvo, da so zdaj v diviziji v bojni liniji, opravičuje domnevo, da so morali biti rabljeni."

Ceni izgube na 900,000.

V zvezi s tem je naznanilo, razširjeno tukaj danes in baje iz zanesljivega vira, da so Nemci izgubili blizu 900,000 vojakov, odkar sta Hindenburg in Ludendorff začela svojo ofenzivo dne 21. marca, ki je imela streti moč aliirancev.

Po svoji ponovitvi so nekateri vojaški veščaki tukaj bolj nego kdaj prepričani, da prihaja gen. Foch, kakor minevajo dnevi, v položaj strategične nadmoči, ki bo rabljena z očividnim uspehom, ko pride primerni čas.

Vendar pa poudarjajo, da ima Nemčija skoro poltretji milijon vojakov na zapadni fronti in je torej še sposobna podvojiti strašni udar, ki je najprej omamil aliirske čete v Pikardiji in Flandriji.

Aliiranci so bili zmožni spoznati na zapadni fronti 206 sovražnih divizij, kar pomeni nad 2,250,000 mož. Skupne sovražnikove čete na vseh bojiščih so precenjene na 242 divizij.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Francozi pridobili pri Amiensu.

London, 3. maja. (Po Associated Press.) — Dočim je nov nemški udar bodisi na severni ali južni bojni fronti še odlašan, so Francozi prvi začeli napadati na južni fronti in učinkovito udarili jugovzhodno od Amiensa.

Z napadom na fronti več nego miljo široki med Haillesom in Castelom so gen.-Petinove čete snoči prepodile Nemce z Griča 82, ki se dviga kakih 250 črevljev visoko nad reko Avre, ter zavzele hosto proti vzhodu in jugovzhodu, prav tik reke Avre.

Resna pretnja železnici.

Tako pridobljeno ozemlje je prejkone več vredno, nego katerokoli drugo enake velikosti, ki leži ob vsej somski liniji. Bilo je pri Haillesu, da so Nemci prodrli najdalje proti zapadu v svojem pogonu proti Amiensu, in pri Griču 82 so bili samo dve milji oddaljeni od važne železnice Pariz-Amiens.

Po dodatku tega novega zemljišča k drugemu višavju, katero so zavzeli Francozi dalje proti jugu ob reki Avre pred kratkim, je videti, da zavzemajo ententine čete v tej krajini izvrstno obrambno linijo.

Obdržujejo linijo pri Hangardu.

Francoske postojanke pri Hangardu in britanske na slemenu Villers-Bretonneux tvorijo neprestanost linije na važnem ozemlju pri dejansko vseh glavnih točkah severno od reke Somme.

V okraju Villers-Bretonneux je bil tudi nadalje izboljšan ententin položaj, ker so Francozi snoči v krajevnem bojevanju pridobili na zemlji.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemški napad odbit.

London, 5. maja. — Nemške čete so davi napadle nove postojanke, ki so jih pridobili Britanci v petek ponoči na flandrski fronti, blizu Hingesa, severozapadno od Bethuna. Bile so odbite in britanska linija je ostala cela.

Contributed by Arthur William Brown.

Ameriški Rdeči Križ oskrbuje lačne, bolne in zapuščene v Franciji.

Ob prvem hunskem vpadu, preden so bili Francozi sposobni upreti se sovražnemu navalu, je kajzer zavzel dobršen del Francije. Z zavzetimi mesti in vasmi je pridobil na tisoče Francozov.

Po vseh pravilih tevtonske zmožnosti je plemeniti Nemec izdelal in izstradal te Francoze skoro do smrti, potem je gledal na to, da je veliko število izmed njih dobilo jetiko, in nazadnje je poslal te uboge reve nazaj, da obremeni Francijo.

Kajzer je rabil dve do tri leta, da je izmolzel zdravo kri iz žil teh čvrstih kmetiških Francozov, a sedaj jih pošilja nazaj po 1,000 vsak dan. Kajzer nikdar ne naznani teh poslatev. Kar odklada jih v Evianu, ob francosko-švicarski meji.

Ako bi ne bilo Ameriškega Rdečega Križa, bi bila francoska vlada komaj kos nalogi, skrbeti za te izstradane, raztrgane, bolne, zapuščene, strahovane moške, ženske in otroke. Ali naš Ameriški Rdeči Križ si junaško prizadeva, da porazi kajzerjev namen, napolniti Francijo z jetičnimi. Izučene bolniške strežnice Rdečega Križa so v sprejemni postaji v Evianu. Najprej ločujejo tiste, ki kažejo znamenja jetike, od tistih, ki so samo sestradani ali imajo kako drugo bolezen.

Naš Rdeči Križ posveča svojo nežno skrb zlasti otročičem in otrokom, v katere je prijazni kajzer vcepil jetiko. Imamo bolnišnico s 30. posteljami za otroke v Evianu. Tu se pridržujejo otroci, ki so prebolni za prevožnjo dalje. Potem ima naš Rdeči Križ bolnišnico za okrevance izven mesta in še eno v bližnji vasi. Vzdržuje tudi šest ambulanc, ki skrbno prevažajo bolne ženske in otroke. Pa tudi tako je naloga za naše bolniške strežnice tako velika, da je morala ena izmed njih osem mesecev oskrbovati 120 postelj.

Po našem Ameriškem Rdečem Križu mnogo pomagamo k porazu kajzerja v njegovih prizadevah, izpremeniti Francijo v grobišče, ali komaj smo začeli in naša dolžnost zahteva, da delamo brzo in brez prestanka.

SLOVENCI, PODPIRAJTE AMERIŠKI RDEČI KRIŽ!

KAREL ODGODIL DRŽAVNI ZBOR.

Baje vsled resnosti živilskega položaja. Prebivalstvo strada. Ministri odstopajo.

O JUGOSLOVANSKI DRŽAVI.

Dr. Seydler priznal važnost tega vprašanja. Nemec tlači Rusijo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Odstop drja. Seydlerja neizogiben.

London, 4. maja. — Holandski urad za novice pravi, po amsterdamski brzojavki na Exchange Telegraph Co., da je odstop avstrijskega prvega ministra dr. von Seydlerja neizogiben, brž ko se cesar povrne. Pristavlja, da je državnozborska večina, sestavljena iz Slovanov, Čehov in Poljakov, sklenila, da ga ne bo nič več poslušala kot prvega ministra.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Državni zbor odgoden.

Amsterdam, 4. maja. — Avstrijski cesar Karel je pooblastil avstrijskega prvega ministra, odgoditi državni zbor in takoj izdati naredbe, da se onemogoči obnova njegovega delovanja, pravi dunajska brzojavka.

Na Dunaju objavljeno naznanilo kaže, da je odgoditev državnega zbora pripisati resnosti živilskega položaja. Naznanilo pravi:

"Vlada bo posvečala vso svojo moč gospodarskemu vprašanju in poskušala napraviti razmere take, da bo prebivalstvo usposobljeno vztrajati."

Naznanilo tudi pravi, da je ura odločitve v vojni blizu, ter obljublja, da bo vlada uporabila vse častne prizadeve v dosego miru.

Za jugoslovansko državo.

Prvi minister von Seydler je priznal, da so mnoga vprašanja, ki se morajo preudariti, posebno agitacija za napravo jugoslovanske države.

"Toda razprava o tem vprašanju je nemogoča zazdaj," je rekel, "ker se tiče ne le Avstrije, marveč tudi Ogrske in Bosne. Ali ena stvar je gotova. Če se taka država ustanovi, bi mogla biti samo pod žezlom njegovega veličanstva, kot del monarhije. Obsegati ne bi mogla tistih delov avstrijskega ozemlja, kateri mejijo ob Jadransko morje in so tesno zvezani z okrožji, kjer se govori nemški jezik. Ali narodne težnje obstajajo tudi v teh okrožjih in samo naravno je, da se narodne želje Jugoslovanov primerno vpoštevajo."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemci zavzeli Sevastopol.

Berlin, prek Londona, 2. maja. — Nemške čete so zavzele Sevastopol, veliko rusko trdnjavo na Krimskem poluotoku. Po uradnem naznanilu iz glavnega stana je bilo mesto zavzeto brez bojevanja.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Mužiki vrgli vlado in rado.

Amsterdam, 2. maja. — Staro ukrajinsko vlado in rado so po brzojavkah iz Berlina izpodrinili kmetiški poslanci, ki so dospeli v Kijev, ukrajinsko glavno mesto. Nova vlada je takoj izjavila, da se hoče držati brest-litovške mirovne pogodbe.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemci prijeli ministre.

London, 2. maja. — Nemci so postavili vojaško vlado v Kijevu, ukrajinskem glavnem mestu, in prijeli več članov vlade, češ, da "se je vlada izkazala prešibko za vzdrževanje zakona in reda", po berlinskem uradnem naznanilu. Med ukrajinskimi uradniki, ki so bili prijeti, je bil vojni minister.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Proti nemški propagandi.

Washington, 2. maja. — Organizacijo za odpor proti nemški propagandi na Ruskem in za poučevanje ruskega ljudstva glede političnih in trgovinskih ciljev Amerike so začeli tukaj danes mnogi možje, odlični v političnih, sociooloških in trgovinskih stvareh.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

20,000 finskih upornikov ujetih.

Berlin, prek Londona, 3. maja. — "V jugozapadni Finski smo večjidel porazili sovražnika med petdnevno bitko blizu Lahtov in Tavasthausa ter ujeli 20,000mož," pravi nocoj izdano nemško uradno naznanilo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Nemške čete prodirajo.

Basel, Švica, 3. maja. — Nemške čete v Ukrajini, z opirališčem ob liniji med Jekaterinoslavom in Harkovom, so prodrle v krajino premogovne krnice ob reki Donjec, po tukaj prejeti brzojavki.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918,

True translation filed with the post-

Nastopajo po hunsko.

Moskva, četrtek, 25. apr., prek Vladivostoka, 26. apr. (Po Associated Press.)—Nemško barbarsko ravnanje s prebivalci zasedenih ozemelj in neprestano prisilno nabavljanje živeža izziva veliko nevoljo in provzroča oborožene spopade. V neki vasi v Kijevskem okrožju so se prebivalci upirali Nemcem tri dni s strojnimi puškami in puškami ter so bili ukročeni z uporabo oklopnih vozov.

V pokrajini Minsk so Nemci pograbili čvrste ljudi na cesti in v njih domovanjih ter jih pošiljajo v Nemčijo v zaklenjenih vagonih. Tiste, ki poskušajo uteči, postreljajo.

Prebivalci se v strahu in trepetu skrivajo. Ceste v vaseh in mestih so oborožena taborišča, z vojaškimi patrolami in strojnimi puškami vsepovsod.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Posredovanje blizu.

Washington, D. C., 3. maja. — Aliirsko posredovanje na Ruskem je 'prav blizu', po ruskem, britanskem, francoskem in japonskem mnenju tukaj danes. V zadnjem mesecu se je občutek premenil in uradni Washington je "predrugačil svoje mišljenje", je bilo izjavljeno.

TRETJE POSOJILO ZA BILIJON PRESEŽENO.

Natančni znesek bo znan šele črez kaka dva tedna. Uspeh kampanje sijajen.

233,472 NABORNIKOV V MAJU.

Vojni tajnik Baker predložil ogromen vojaški program.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Sijajen uspeh posojila svobode.

Washington, D. C., 4. maja.—Kampanja tretjega posojila svobode je bila zaključena opolnoči s podpisanim zneskom najmanj $3,203,655,400. Končni izidi ne bodo znani najmanj dva tedna, ali uradno je precenjeno, da bo končna vsota približno $4,000,000,000, to je, $1,000,000,000 nad določeno vsoto.

Od 12,000,000 od 15,000,000 se je pridružilo finančni armadi, ki se je razvrstila, da porazi kajzerja in njegova pruska krdela.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

233,472 nabornikov v maju.

Washington, D. C., 3. maja. — Državni uradniki so danes sprejeli sklice za vojaške novince, ki imajo izpolniti majsko naborno kvoto. Provost maršal Crowder je rekel, da bo 233,472 pritegnjenih v službo med tem mesecem.

Povelje se glasi, da se imajo vojaški novinci odpeljati v taborišče v dobi petih dni, začenši z dnem 25 majnika. S tem znaša skupno število vojaških novincev sklicanih za mesec majnik, vštevši posebne razrede, približno 305,000.

Kvote po državah.

Med državnimi kvotami, s taborišči, v katera so prideljene, so sledeče:

Država —	Državne kvote.	Taborišča.
Arizona	1,784	Camp Cody
Arkansas	300	Beauregard
	4,124	Camp Pike
Colorado	2,079	Cody
Idaho	791	Lewis
Illinois	5,000	Wheeler
	5,000	Grant
	4,168	Gordon
	4,351	Shelby
Indiana	3,476	Taylor
Iowa	3,654	Dodge
Kansas	4,871	Funston
Kentucy	6,311	Taylor
Michigan	5,000	Wheeler
	5,149	Custer
Minnesota	4,714	Lewis
Missouri	5,400	Fort Riley
	7,257	Dodge
Montana	2,163	Lewis
Nebraska	1,573	Dodge
New Mexico	985	Cody
New York	6,800	Dix
	6,850	Hancock
	7,600	Upton
	9,700	Wadsworth
	1,380	Sevier
North Dakota	1,230	Lewis
Ohio	9,800	Gordon
	3,000	Sherman
	7,233	Taylor
Oklahoma	3,400	Bowie
	2,449	Fort Riley
Pennsylvania	7,700	Meade
	4,000	Lee
	3,000	Humphreys
	2,923	Greenleaf
South Dakota	1,848	Lewis
Tennessee	4,130	Pike
Texas	2,200	Cody
	1,124	Bowie
	5,000	Travis
Utah	808	Lewis
Washington	518	Lewis
West Virginia	4,797	Lee
Wisconsin	10,007	Grant
Wyoming	167	Lewis

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Baker zahteva 13 bilijonov.

Washington, D. C., 2. maja. — Ogromen vojaški program je danes predložil vojni tajnik Baker zborničnemu odseku za vojaške stvari. Sledeče so glavne točke načrta:

1. Stroški za armado skupaj $13,000,000,000 v prihodnjem fiskalnem letu, več nego dvakratni skupni znesek letošnjih stroškov.

2. Izdelava topov v presenetljivi meri, vštevši takojšnjo zgradbo ogrom-

(Nadaljevanje na 3. strani.)

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 6. maja. — Sedemdeset zvezd se lesketa dosedaj na svilnati službeni zastavi (service flag) naše slovenske cerkve sv. Jožefa, kolikor je slovenskih fantov naše fare v Stric-Samovi vojaški službi. Imena naših vojakov po seznamu, ki ga je sestavil naš g. župnik, Rev. John Plevnik, so sledeča:

1. Barle Ludovic, 1101 N. Bluff St., U. S. Army.
2. Benedik Jacob, 1820 N. Broadway, U. S. Army.
3. Bezek John, 104 Cedar St., U. S. Army.
4. Bradeška Math, 1814 N. Broadway, U. S. Army.
5. Čulik Frank, 507 N. Bluff St., U. S. Army.
6. Dajčman John, 1111 N. Broadway, U. S. Army.
7. Fir Joseph, 1212 N. Broadway, U. S. Army.
8. Gale Martin, 802 N. Bluff St., U. S. Army.
9. Govednik Anton, 1205 N. Broadway, U. S. Navy.
10. Govednik John, 1205 N. Broadway, U. S. Army.
11. Govednik Joseph, 614 Summit St., U. S. Army.
12. Grahek John, 1012 N. Broadway, U. S. Army.
13. Ilenič John, Joliet, Ill., U. S. Army, umrl.
14. Ivanšek Thomas, 907½ N. Hickory St., U. S. Army.
15. Jaklič Anton, 1220 N. Broadway, U. S. Army.
16. Judnič Jacob, 1125 N. Hickory St., U. S. Army.
17. Jurjevič Joseph, 1201 N. Broadway, U. S. Army.
18. Klepec John, 1311 N. Broadway, U. S. Army.
19. Klobučar Anton, 1515 N. Center St., U. S. Army.
20. Klobučar Frank, 804 N. Bluff St., U. S. Army.
21. Kolman Andrew, 611 Bluff St., U. S. Navy.
22. Kolman Anton, 611 Bluff St., U. S. Army.
23. Kostelec John, 1402 N. Broadway, U. S. Army.
24. Kralj Michael, 1003 N. Chicago St., U. S. Army.
25. Kramarič Anton, 1604 Nicholson St., U. S. Army.
26. Legan Frank, 207 Jackson St., U. S. Army.
27. Legan Joseph, 207 Jackson St., U. S. Army.
28. Legan Joseph, 508 N. Bluff St., U. S. Army.
29. Legan John, 508 N. Bluff St., U. S. Army.
30. Lekan Michael, Joliet, Ill., U. S. Army.
31. Lušina Anton, 1408 Clement St., U. S. Army.
32. Mačak Joseph, 1413 Raynor Ave., U. S. Army.
33. Mali Frank, 702 N. Broadway St., U. S. Army.
34. Malerič August, 1406 Oakland St., U. S. Army.
35. Mance Oscar, 711 N. Bluff St., U. S. Army.
36. Matekovič John, 1005 N. Broadway St., U. S. Army.
37. Metež Frank, 1401 N. Center St., U. S. Army.
38. Miklič Frank, 206 Stone St., U. S. Army.
39. Muhič Frank, 894 N. Bluff St., U. S. Army.
40. Nemanič Joseph, 204 Ross St., U. S. Army.
41. Oram Alfred, Joliet, Illinois, U. S. Army.
42. Papež Joseph, 403 Benton St., U. S. Army.
43. Perše Nicholaus, 1311 N. Broadway, U. S. Army.
44. Petrina Joseph, 1608 Elizabeth St., U. S. Army.
45. Petrovčič Joseph, 541 Marble St., U. S. Army.
46. Poldan Frank, 1218 N. Center St., U. S. Army.
47. Ramuta Matthew, 1512 N. Center St., U. S. Army.
48. Roštan Frank, 1210 N. Hickory St., U. S. Army.
49. Roštan Louis, 1133 N. Broadway U. S. Army.
50. Sak John, 1010 N. Broadway, U. S. Army.
51. Samec John, 902 N. Hickory St., U. S. Army.
52. Simonič John, 1123 N. Clement St., U. S. Army.
53. Skrinar Stephen, Joliet, Illinois, U. S. Army.
54. Sodec Frank, 1504 N. Center St., U. S. Navy.
55. Spelič Joseph, 1407 N. Broadway St., U. S. Army.
56. Stanfel Stephen, 215 Indiana St., U. S. Army.
57. Šetina Michael, Jewett Ave., Rockdale, U. S. Army.
58. Težak John, 207 Ross St., U. S. Army.
59. Tušek Frank, 548 Granite St., U. S. Army.
60. Tušek Rudolph, 548 Granite St., U. S. Army.
61. Verščaj Anton, 1111 N. Chicago St., U. S. Army.
62. Verščaj John, 1111 N. Chicago St., U. S. Army.
63. Vertin Steve, 111 Indiana St., U. S. Army.
64. Vranešič George, 124 Woodward Ave., U. S. Army.
65. Vranešič Mathias, 124 Woodward Ave., U. S. Army.
66. Zaletel Isador, 1105 N. Broadway, U. S. Army.
67. Zaletel John, 209 Bridge St., U. S. Army.
68. Žlogar John, 707 N. Broadway U. S. Navy.
69. Žnidaršič Anton, 618 Summit St., U. S. Navy.
70. Žugel Joseph, 1605 N. Hickory St., U. S. Army.

— Imena prvoobhajancev. Naš g. kaplan, Rev. John Plaznik, poroča: Zadnjo nedeljo, dne 5. majnika, je bilo pripuščenih sledečih 77 otrok k prvemu svetemu obhajilu:

Anton Fabian, George Gasperič, Joseph Horvat, Francis Kapele, Joseph Kompare, Raymond Kozjan, John Kramarič, Albin Likovič, Alfred Lozar, Augustine Mahkovec, Joseph Možina, Edward Muhič, Anton Mušič, Francis Petan, John Papež, Anton Rolih, Francis Rus, Edward Sak, John Stefanič, Joseph Strle, Edward Škof, Edward Stonič, Anton Vidmar, Joseph Volf, William Vraničar, Joseph Vrščaj, Anna Adamič, Pauline Ažman, Mary Bambič, Anna Baudek, Mary Bregar, Angela Daučar, Frances Duša, Anna Flajnik, Rose Gale, Dorothy Jaklič, Anna Kodrič, Mary Maršič, Genevieve Mliakar, Frances Nemgar, Mary Panian, Mary Prus, Sophia Pucelj, Teresa Puncar, Genevieve Zalokar, Edward Bolte, Joseph Ivanič, Joseph Škul, Albert Zadel, Josephine Gergovič, Mary Legan, Albert Ambrožič, George Čavko, Louis Drnovšek, Francis Fanče, Aloysius Gregorič, Edward Koren, Francis Škufca, Teresa Bambič, Mary Doles, Genevieve Košiček, Barbara Kožar, Margaret Lukanič, Mary Gergovič, Rose Pirc, Margaret Plut, Francis Klobučar, John Mahkovec, Maximilian Videc, Aloysius Zaletel, Anna Kus, Isabelle Simonič, Edward Judnič, Rose Kodrič, Anna Milavec, Matthew Kožuh, Joseph Iljaš, zbolel in prejel prvo sv. obhajilo v petek, dne 3. t. m.

Bog jih ohrani čiste, kakor na dan prvega svetega obhajila!

— Dr. S. Gasparovič, jugoslovanski dentist iz Chicaga (office na 2534 Wentworth ave.), se je mudil včeraj in danes v Jolietu, kamor je prišel po svojo gospo soprogo, ki je bivala nekaj dni na počitnicah pri svojih starših, g. in ge. George Lopartz, 304 Jackson street. Tudi v tiskarni A. S. se je oglasil dr. Gasparovič, kakor običajno. Doktor je prepričan, da bodo po sedanji vojni Slovenci in Hrvati in Srbi združeni v Jugoslaviji.

— Plesno veselico priredi Sv. jožefa Slovenski Katoliški Odsek Rdečega Križa zadnjo soboto tega meseca, dne 25. majnika, zvečer v Sternovi dvorani. Vstopnina 25c. Poleg plesa bo na sporedu tudi razstava ročnih del, kakršna izdelujejo pridne gospe in gospodične slovenskega odseka Rdečega Križa. To bo zopet nekaj posebnega.

— G. John Kren, dolgoletni uslužbenec pri Fred Sehring Brewing Co., je kupil lepo hišo na 605 North Chicago st., kamor se preseli v kratkem iz svoje hiše na Jackson st. Lota, na kateri stoji njegova nova hiša, meri 202x158 in bo vedno več vredna.

— Petnajst mornarskih novincev iz Jolieta se je odpeljalo danes popoldne v Great Lakes Naval Training Station. Tem povodom se je vršila velika parada v slovo rekrutom. Parade so se udeležile tudi slovenske članice Rdečega Križa.

— Jeklarska konvencija. Jutri (torek) dopoldne ob 9. uri bo v Orpheum gledališču uradno otvorjena deželna konvencija jeklarske združbe z imenom Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers. Konvencija bo trajala tri tedne in bo navzočih 300 delegatov iz vseh delov Združenih Držav in Kanade.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, pogrebov in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglasite pri meni, ki imam 7-passenger limousine-avtomobil za vse potrebe. Chicago tel. 2575, N. W. Phone 344 — A. Nemanich, Joliet. Adv.

Nekje na Angleškem, 3. apr. — Dragi moji! Pišem Vam nekoliko vrstic, da Vam naznanim, kako se imam. Dospel sem prek morja varno. Sedaj sem tu na Angleškem in ko dobiste to pismo, bom na Francoskem. In dobro se počutim.

Odrinili smo iz New Yorka dne 15. marca in dospeli na Angleško dne 28. istega meseca. Mislim, da Vas bo to vse presenetilo, da sem prišel varno prek "velike luže", v kateri rogovilijo nemške submarinke. V nekaj dneh odrinemo na Francosko.

In še to Vam želim naročiti, da povejte vsem našim fantom doma, da sem prejadral Atlantik varno in da bom na Francoskem, ko boste to čitali, in da sem vesel in korajžen.

Well, ostanite vsi zdravi in z Bogom! Vaš ljubeči brat

Anton L. Kolman,
Co. B. M. P. 3 Div. Trains.

IZ URADA SLOVENSKO - AMERIKANSKE PATRIJOTIČNE ZVEZE V ZAPADNI PENNSYLVANIJI.

Na poziv Dr. Josip V. Grahek-a so se zbrali preteklo nedeljo v Kranjsko-Slovenskem Domu Slovenci iz Pittsburgha in okolice ter razmotrivali o načinu, po katerem bi se najlažje povspešilo kupovanje vojno-varčevalnih znamk med našimi rojaki. Zatem, ko nam je Dr. Grahek pojasnil namen shoda in pa dolžnost, ki nas veže do naše vlade, je nastopilo nekoliko govornikov, ki so navdušeno priporočali vstanovitev podružnice od "War Savings Stamps Committee-ja" in ta podružnica naj bi imela samo en namen in to je, agitirati med Slovenci, da po svoji zmožnosti kupujejo ne samo Liberty bonde, ampak tudi vojno-varčevalne znamke.

Po kratkem razmotrivanju je bil sprejet predlog, da se društvo imenuje "Slovensko - Amerikanska Patrijotična Zveza v Zapadni Pennsylvaniji". Izbrani so bili sledeči uradniki: Predsednik, John Mravintz; tajnik, Anton Zbašnik, Room 102 Bakewell Bldg., corner Diamond and Grant Sts., Pittsburgh, Pa.; zapisnikar oziroma pomožni tajnik, Nick Povše. Chairman odbora je Dr. Josip Grahek, ki je bil imenovan na to mesto od vlade. Podpredsednike v ta odbor imajo izvoliti vsa društva, ki hočejo biti zastopana v centralnem odboru. Na tem mestu naj bode omenjeno, da je novo vstanovljena organizacija popolnoma nepristranska in postavila si je samo en namen in to je ko-operirati — pomagati naši novi domovini v teh težkih časih. Vsako društvo v Pittsburghu in Zapadni Pennsylvaniji, ne glede na njega politično ali versko prepričanje, naj pri svoji prihodnji seji izvoli tvojega zastopnika, ki bode zastopal članstvo v glavnem odboru kot podpredsednik. Vsakega podpredsednika dolžnost bode, da agitira med članstvom njegovega društva, da si nabavijo kolikor mogoče več vojno-varčevalnih znamk. Ob enem naj tudi zabilježi natančni naslov člana in koliko Liberty bondov slednji lastuje v skupnem znesku. Ime in naslov vsakega rojaka, ki je kupil Liberty bonde in hoče kupiti še vojno-varčevalne znamke, bode zabilježeno v posebno knjigo, ki se imenuje "Zlata knjiga patrijotičnih ameriških Slovencev", in obenem tudi koliko je kupil. Na ta način bodemo imeli natančni seznam, koliko so pomagali naši rojaki svoji novi domovini in vsakdo bode lahko ponosen, ako bode njegovo ime na ta način zabilježeno. Nikdo ne ve, kaj mu prinese bodočnost.

Danes sem naslovil tudi pismo na vsa društva, kojih naslovi so mi znani. Vsako društvo naj toraj izvoli pri svoji prihodnji seji svojega zastopnika, in ime ter naslov slednjega se mora takoj javiti tajniku naše organizacije. Zastopniki prejmejo vsa potrebna pojasnila iz urada tajnika, med tem časom pa lahko takoj pričnejo z delom, in naj nabirajo imena vseh tistih, ki želijo kupiti vojno-varčevalne znamke in pa informacije, kakor gori navedeno. Po sedajnem načrtu bodemo kupili znamke šele v drugi polovici meseca junija, in to vsled tega, ker hočemo vse znamke kar jih bodemo imeli do tedaj razprodane kupit naenkrat. Znamke stanejo v juniju $4.17, in ako želi koji izmed rojakov že ta mesec izročiti zastopniku vsoto, mu naj izroči ta znesek. Zastopniki bodejo morali od časa do časa javiti društvenemu tajniku o vspehu njih kampanje med svojim članstvom.

Toraj na delo rojaki! Gre se za splošno korist nas Slovencev in vsaki naj pomaga po svoji zmožnosti, da bode vspeh tem večji.

Pittsburgh, Pa., 1. maja 1918.

ANTON ZBAŠNIK, tajnik.

PRED BITKO.

Poslovenil F. S. Šusteršič.

I.

Zdaj, ko se pričel krvavi
boj bo in streljanja grom,
duh moj hrepeni po tebi,
ljubi moj prisrčni dom,
tam, kjer moja ljuba mati
k Bogu moli zdaj za me,
vije roke, vzdiše, prosi,
britko ji teko solze.

Odpev:

Z Bogom, z Bogom, draga mati,
nate misli srce zdaj,
da Te vidim in poljubim,
Bog zna, al Te bom še kdaj.

II.

Oj tovar'ši moji mili,
preden se bo nagnil dan,
marsikdo zmed nas bo padel
mrtev vsled sovražnih ran.
Čuj! topovi že grmijo
tam od daleč za goro.
Kje si, moja ljuba mati,
da bi vzel od te slovo?

Odpev:

Z Bogom, z Bogom, draga mati,
nate misli srce zdaj,
da Te vidim in poljubim,
Bog zna, al Te bom še kdaj.

III.

Večni Bog se nas usmili!
Zadnjič dajmo si roko!
Kvišku! bratje, tromba poje,
hajd, v boj za dom gremo.

Odpev:

Z Bogom, z Bogom, draga mati,
nate misli srce zdaj,
da Te vidim in poljubim,
Bog zna, al Te bom še kdaj.

JUGOSLOVANSKI POKRET NA SLOVENSKEM.

(Dalje.)

Za deklaracijo so se izjavili odbori občin: Depalavas, in Zagradec ter "Kmetska zveza za koperski politični okraj".

"Sloven. Narod, 5. II. "Slovenske žene in dekleta iz občine Vrhpolje pri Vipavi se z navdušenjem pridružujemo majski deklaraciji Jug. kluba kot edini rešitvi za naš krvniško preganjani narod. Odobravamo plemenito, nesebično delovanje naših poslancev, ki se s svojim prizadevanjem trudijo za svobodo, mir in srečo našega naroda, ter jim izrekamo popolno priznanje. Živeli naši poslanci, zedinjeni v Jug. klubu, pravi junaci! Slovenska žena, katero teži duševna in telesna bol, Vas spremlja na Vaši poti s celim srcem, z vsemi svojimi nadami in željami. Stvorite bodočnost našim otrokom in hvaležni narod ne bo pozabil svojih osvoboditeljev. — Sledi 256 podpisov."

V isti številki Slov. Naroda so objavljene izjave žen in deklet iz občin Žimarica in Zamostec s 150 podpisi, Ponikve pri Tolminu, 420 podpisov, in Bukovje z 200 podpisi. Ta poslednja izjava se glasi:

"Majski deklaraciji se pridružujejo tudi zavedne žene in dekleta iz občine Bukovje. Živeli srčni borilci za našo sveto jugoslovansko stvar! Smrt izdajalcem domovine!"

V isti številki je priobčena tudi sledeča izjava:

"Člani možke podružnice sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik, in Koroško Belo se pridružujemo majski deklaraciji in izrekamo popolno zaupnico vodstvu Jug. kluba. V nadi, da se bo zedinil cel narod in dosegel zlato svobodo, katero je s svojim mučeništvom zaslužil, kličemo: Živela naša Jugoslavija!"

Slov. Narod, 1. II. "Goriški begunci v občini Zakot pri Brežičah se izjavljamo za majsko deklaracijo naših poslancev in se pridružujemo zahtevi po samostojni jugoslovanski državi.— Sledi 81 podpisov."

"Za svoj slovenski narod s celim srcem navdušene žene in dekleta iz Šmarja pri Ljubljani se priključujemo slovesni izjavi Slovenk za svobodno Jugoslavijo. Sledi 382 podpisov."

V isti številki so objavljene izjave občinskega odbora Grahovo na Goriškem in izjave žen in deklet iz sledečih krajev: Mirna Peč, 1105 podp., Grabovo pri Cerknici, Želovnica in Bločiče, skupno 367 podp., Semič, Vinji Vrh in Kot, skupno 323 podp., Razdrto, 108, Zgornji Tuhinj, 272, Šmihel pri Postojni, 252, Mihalovci, Veličane, Ivanjkovci, Jeruzalem in Plešivica, vse na Štajerskem, 218 podpisov. Za deklaracijo se je izjavil tudi občinski odbor vasi Jurjevci pri Ptuju.

"Slovenec, 1. II. "Žene in dekleta iz občine Jesenice se enodušno izražamo za veliko Krekovo idejo zedinjenje Jugoslovanske države in pozivljamo Jug. klub, da krepko nadaljuje započeto delo za naš skupni ideal. — 1533 podpisov."

"Kot dokaz, da prevzema navdušenje za majsko deklaracijo poslednje planinsko selo, pošiljamo žene in dekleta iz občine Trojane lastnoročne podpise za izjavo vrlih Ljubljančank. — 402 podpisa."

Nadalje so priobčene v tej številki izjave žen in deklet iz sledečih krajev: Mošnje, 245, Dvor pri Zužemberku, 222, Gora pri Sodražici, 141, in Št. Gothard pri Trojanah, 44 podpisov. Tudi begunci iz Dornberga pri Gorici in prebivalci vasi Bela in Kupljenik so podali slične izjave s 371 podpisi.

"Občni zbor Posojilnice v Trbovljah je soglasno zaključil, da se pridruži jugoslov. deklaraciji. Živela nam majka Jugoslavija! Sledi 240 podpisov."

Slov. Narod, 1. II. "Za jugoslovansko deklaracijo so se v zadnjem času izrekle naslednje štajerske občine: Boreci, Št. Janž pri Spod. Dravogradu, Kraljevci pri Ljutomeru, Sv. Andraž pri Velenju, Ročiča, Sv. Trije Kralji, Trotdova in Drvanja v Slov. Goricah, Presečno pri Kozjah, Petrovče in Sajovci pri Ptuju, Bohova v mariborskem in Prihova v konjiškem okraju."

Slovenec, 31. I., poroča, da je imel poslanec Brenčič dva javna shoda, na katerih je poročal volilcem o delovanju v parlamentu. Prvi shod se je vršil v Hajdinu pri Ptuju dopoldan, popoldan pri Sv. Marjeti. Na teh shodih je bila z navdušenjem sprejeta jugoslovanska deklaracija in izražena zaupnica Jug. klubu."

Dosedanji vspehi deklaracije med Slovenci.

(Slovenec, 11. II.) "Kot silen val gre velika misel Jug. deklaracije skozi slovenske dežele. Reči moramo, da od vseh jugoslovanskih plemen slovenski narod najbolj zaveda velikega trenutka, v katerem živimo. Izjave za deklaracijo se na Slovenskem neprestano množe. Tako edinstveno še ni deloval naš narod izza dobe velikih vojn. Med vsemi slovenskimi deželami stoji na prvem mestu Kranjska. Tu se je skoro 75 odstotkov vseh občin izjavilo za Jug. deklaracijo, a v postonjskem okraju še celo mnogo več: izmed 40ih občin 34. Sijajno se je izkazal okraj pokojnega dr. Kreka, Kamnik, kjer se je od 60ih občin izrazilo za deklaracijo že 50. V črnomeljskem okraju je 26 občin od 30ih podalo izjavo za deklaracijo, v krškem okraju 18 od 20ih občin, v okraju Logatec od 20ih občin 16, v radovljiškem pa od 22ih občin 20.

Na Štajerskem je doseglo število že več kot polovico vseh občin. Na Goriškem in Koroškem gre stvar nekoliko bolj počasi naprej, toda tudi tu se je nadejati popolnega vspeha. Župani v slovenskih občinah, slovenske občine, na noge! V vaših rokah je vaša usoda! Proč s strahom! Pogled na silen plamen, ki objemlje vso slovensko domovino, naj vas krepi in vam daje moči, da vzamete v tem zgodovinskem času svojo usodo sami v roke!"

Ljudski shodi na Štajerskem.

Slovenski Gospodar prinaša 7. II. poročila o raznih narodnih zborovanjih, ki so se vršila v zadnjem času v raznih krajih na Štajerskem.

3. II. se je vršil tak zbor na Murskem polju v vasi Boreci. Udeležilo se ga je okoli 1500 kmetov in vaščank.

(Nadaljevanje na 3. strani.)

WAR
Savings Stamps

CENA TEKOM APRILA:
Ena znamka stane $4.15,
poln certifikat z 20. znamkami
pa $83.00.

Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200.
Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi.

Pismenim naročilom je pridejati denarno nakaznico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pismeno pošiljatev znamk.

Pišite po nje na:

Amerikanski Slovenec
1006 North Chicago Street
Joliet - - Illinois

A. Nemanich, St. A. Nemanich, Jr.
Chicago Phone 2575
A. Nemanich & Son
Real Estate Insurance Loans Renting
V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi — Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.—Posojujemo denar na zemljišča in hiše.

Poskusite Novo Pivo
Old Lager
V STEKLENICAH
Je BOLJŠA in okusnejša pijača, kot katero drugo pivo.
IZDELUJE GA
Joliet Citizens Brewing Co.
Oba telefona 272
Dobite je vseh boljših salunih v Jolietu

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik ..... JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružijo D. S. D. Osem članov(ic) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za $500.00 in $250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za $250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker noče imeti sitnosti radi nizkih asesmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

LJUDJE.

Dramatična slika v štirih dejanjih. Sp. Jož. Plot.

(Konec.)

ČETRTO POGLAVJE.

(Isto prizorišče. Pozno v noč. Luč na mizi gori z motnim sijem, včasih vztrepeče s trudnim plamenom, kakor bi hotela ugasniti. Slavko leži na zofi, roki pod glavo na blazini, zroč mirno, skoro nepremično proti mračnemu stropu. Lina sloni zadaj za mizo, glavo položeno na iztegnjeno roko, tako da se ji lasje mize dotikajo. Na desnici svetilka. Ko se zastor dvigne, podpre tudi Lina v zmučenem sunku z desnico glavo, zroč preko zofe. Kratka pavza.)

Lina (z vzdihom). Grozna je današnja noč.

Slavko. Te je strah, Lina? (Tiho, monotono.)

Lina. Ne vem, česa se bojim, ali tega, kar se je zgodilo, ali se strašim slutnje pred bodočnostjo.

Slavko. Slutnje, kaj so slutnje?

Lina. Poznam vešče, ki nam zakrivajo solnce.

Slavko. Odkod so te vešče, Lina?

Lina. Gorje jih je spočelo in naša nemirna misel jih doji s svojo krvjo.

Slavko. In zakaj nam zakrivajo solnce?

Lina (tiho). Bog ve... Morda leži v nas krivda, morda nismo vredni te svetlobe; ali pa poživljajo v nas vero, ker smo nedolžni. A vendar solnca ne vidimo.

Slavko. In vendar ga ne vidimo... (Vznemirjeno.) Česa te je strah, Lina?

Lina (plaho). Vsega, vsega...

Slavko. In koga še posebe? (Se poskuša vzpeti.) Lina, veš, kaj se je zgodilo v tej hiši? (Omahne.) Govori, pred kom se bojiš?

Lina. Miren bodi! Morda pred vsakim...

Slavko. Te je strah... In veš, zakaj? Ker je bil sin proklet od očeta...! (Zakrili z rokami, ki omahnejo na prsi.) Proklet!

Lina (vstane, stopi k zofi in se nagne do Slavka). Tiho! Ko mine ta strašna noč...

Slavko. ...bom videl, da sem človek z ubitim življenjem. Dolgočasje, ki je odveč na svetu... (Sede.) Lina, veš, kaj je tisti, nad komer leži prokletstvo?

Lina (sede na levo poleg njega, desnico položi na njegove rame; mehko, proseče). Ne razmišljaj o tem!

Slavko (z bridkim usmevom). Ampak o lepših stvareh? Da, tako živijo ljudje, ki imajo neskončno majhno srce. Kaplja veselja zadostuje, da zavriska srce v praznični omotici... A če pade kaplja v morje, neskončno majhna kaplja v veliko, grenko morje? Potem se zbere krog te kaplje še večja grenkost... In nad mano bi visela sodba, težka odgovornost...

Lina. Ne misli na to zdaj, vsaj zdaj ne. Ves bolan si še, siromak.

Slavko. Bolan... Kdo to misli ob tej uri? Ves raztrgan je ležal berač na samotnem, kamnitem potu pod grmom, ko je udarila nevihta. A revež je vseeno bežal čez odprto polje skoz dež in vihar...

Lina. Ker je bil raztrgan.

Slavko. Da, in truden in se je bal žalostne, uboge smrti... Zdaj je najhujši boj. — Lina, ti veš, da sem hotel odvaliti breme s svojih prsi, ker je pod njimi sililo življenje na dan.

Lina. Breme pa je padlo v blato, ki je oškropilo to mlado življenje...

Slavko. Kdo je kriv, da je padlo v blato?

Lina. Morda si na nepravem mestu odložil breme...

Slavko. Da, to me mori. Ali je povsod umazanost, ali je le slučajno padla moja peza v blato? Pa to je težko, jako težko razločiti, ker na površju so povsod pajčolani... Meni se le zdi, da sem s preveč veselo zaupljivostjo vrgel kamen raz sebe, sicer bi me ne bilo doseglo blato.

Lina. Razumem. To je tisto veliko vprašanje: ali smo ljudje vredni resnice, odkritosrčnega življenja.

Slavko. Grozno bi bilo, ako ga ne bi bili. In kdaj smo vredni tega velikega razsvetljenja? Zakaj tudi takrat nihče ne odgrne svoje krinke?

Lina. Kakor bi se bali preporoda... (Pavza.)

Slavko. Lina, ta strašna ironija! Hotel sem prostosti, ker je bilo v meni življenje. Hotel sem dela, ker je bilo v meni veselje do dela. Luč je bila prižgana nad svetom, ki je bil zastrt s črno kopreno, da ni mogel videti njenih žarkov. Zdaj se je odgrnilo blato in pljuča so hlastnila po vzduhu. A vzduh je mrzel in grenak... Človek v svojem velikem upu išče luči, ki je ni, in je ne najde; kliče vero in vera mu ne odgovarja. Kliče svoje srce, a srce, svoje srce je nemo. O!

Lina. Takrat neha biti prostost lepa in postaja grozna...

Slavko (obupano). Lina, ali veš, kaj je tisti, ki leži nad njim prokletstvo! Zdaj čutim, kako pada strup kače, ki se je vsesala v moje prsi, kaplja za kapljo na moje srce. Kličem vero in vera ne odgovarja... Če pa izginja iz duše vera, ki jo je dvignila k cilju in ga ž njim zvezala, takrat se nekaj strašnega zgodi v njej. Dušo vleče njena lastna teža v globočino, in kar sreča na tem svojem žalostnem potu, se oprime z nemirno bolestjo, zdaj spet z nekim veseljem, podobnim smehu blaznega. Lina, ali veš, kaj je tisti, ki leži nad njim prokletstvo?

Lina. O ljudje! ljudje!... Hotel si prostosti in si izgubil življensko silo... (Nagne glavo na njegovo ramo, skoro ihteč.) Bog! (Spet kratka pavza.)

Slavko. Zdaj lahko v svoji gorjuposti premišljujemo, kaj je veselje in kaj da človeku prostost...

Lina. Ko srce izkrvavi ta grenki pelin...

Slavko. Ko izkrvavi...

Lina. Potem boš začutil novo veselje, porojeno iz bolečine. In to življenje je močno.

Slavko. Ko izkrvavi, da...

Lina. Brat moj!

Slavko (tiho). In če ni več krvi? (Trdo.) Potem je — mrtvo... (Pavza.)

Rekel je moder človek, da to, kar ljudje imenujejo srečo, je samo testo, iz katerega jo volja izobliči. Človek naj ne poskuša priti v nebesa, ampak naj gleda, da pridejo nebesa v njegovo dušo... Postavil sem nebo v svoje srce. Zdaj te vprašam, Lina: Kdo ima pravico nad življenjem svojega bližnjika?

Lina (ki je spet izpremenila svojo pozo v prejšnjo). Noben človek.

Slavko (vzburjeno). In vendar sem proklet! (Zakrili z rokami, ki mu skrušene udarijo na prsi.) O, proklet od očeta!

Lina (se mu je ovila krog vratu). Slavko!... Tvojim razritim živcem škodujejo prečute noči. Ves bolan si, in te grozne ure!

Slavko (glavo do kolen). Proklet!... (Mučna pavza.) — Naj umira boljša plat v človeku, naj umre? Dušo žeja — in je ni hrane, da bi ji dal. Naj ubijem svojo dušo, da ne bo čutila lačne bolečine? (Spet presledek. Se krčevito nekoliko vzpne z glavo.) Ne!

Lina (desnico na njegovi rami). Ko bi dobil miru...

Slavko (s čudnim, skoro plašnim glasom). Kaj je mir? Kje ga najdeš na svetu?... Pravijo, da šele v grobu... (S prodirajočim, dolgim pogledom.) Ali res, Lina?

Lina. Tedaj bi bilo gorje na svetu. Tako pravijo tisti, ki ne vedo, kaj je strah in nemir...

Slavko (počasi, kakor v sanjah). Kdaj ga najdeš potemtakem?... Po besedi? Naj beseda ukazuje valovom — — — In vendar! (Sede, naslonjen v desnico.) Lina, kje je oče?

Lina (v pričakovanju). Mislim, da še zmerom zraven v sobi. Naj pokličem?

Slavko. Morda spi; potem ne kliči. Ni krutejšega, ko človeku jemati mir...

Lina. Ob takem času ljudje ne morejo spati.

Slavko. Pravijo tudi, da pravični sladko počiva.

Lina (vstane). Luč dogoreva, prinesla bom svečo. (Gre proti stranskim vratom, jih počasi odpre in ravnotako lahno pripre. Slavko se vtoliko vzravna, da doseže s pogledom luč na mizi. Motni, pojemajoči plamen še parkrat svetlo zažari po mračni sobi. Ko vstopita onadva, svetilka ugasne. Fanič v spalnem površniku, Lina za njim s svečo. Pri vratih še tiho zaprosi:)

Lina. Oče!

(Fanič se umakne proti predsobnim vratom, kjer obstane, glavo pokonci, roke navzkriž, s pogledom proti mizi, kjer Lina nažiga svečo. V naslednjem pride mimo oken v ospredje, v isti pozi. Lina stoji pri mozi.)

Fanič. Sin, ki ne spoštuje svojega očeta, je proklet.

Slavko (monotono, kakor brezčutno). Ker ne spoštuje svojega očeta...

Fanič. Nad njim se bo dopolnilo gorje, kakor je obljubljeno in zapisano takim otrokom.

Slavko (zamolklo, počasi ponavlja). Gorje, kakor je obljubljeno in zapisano takim otrokom.

Fanič (razprostre roki in stopi proti zofi; ganjen). Slavko, nisem spal, ampak sem jokal celo noč, ko sem mislil nate.

Slavko. Jaz nisem jokal.

Fanič. Ali čutiš, kakšno rano si vsekal v očetovo srce?

Slavko (molči, potem obupno). Oče, vrni mi... (Skrči pesti.) Proklet sem!

Fanič. Poslušaj me, Slavko...

Slavko (skuša vstati). Oče, reši me prokletstva!... (Se zgrudi na kolena.)

Lina (ki je ves čas vznemirjena prisostvovala sceni s povešenimi očmi, prihiti zraven in ljubeče podpre brata; s šepetajočim glasom). Težko je nositi... ah, ti moj...! (Z njeno pomočjo Slavko spet sede, naslanjajoč se na njeno roko.)

Fanič. Čuj me, jaz ti odpuščam, če...

Slavko (dvigne roki, s slabotnim glasom). Oče, reši! Vrni... (Omahne onesveščen na zofo. Lina ga drži za roki, glava ji pade na njegove prsi. Fanič se skloni nad njegovo glavo.)

Fanič (mehko). Sin!

Lina (s skrušenim, razdvojenim glasom). Zdaj se rešujejo vprašanja... Gorje!

Fanič (s trepetajočim glasom). Saj ti je odpuščeno, moj sin...

(Lina se sunkoma dvigne in se z nemimi, velikimi očmi zazre v Slavkovo lice. Krikne, udari roke v obraz in se zgrudi na mrtve prsi.)

Lina. Gorje!... Bog! — (Trdo.) Zdaj je mrtev... (Pavza.)

Fanič (seže z drhtečo roko po sveči). Mrtev... (Svečo v levici nad Slavkovo glavo, dela z desnico znamenje svetega križa nad njim.) Slavko, počivaj v miru... blagoslovljen od očeta...

Lina (se spet dvigne, tiho, očitajoče). Oče, čemu to... Kaj pomeni ta sveča?

Fanič (nežno.) Tiho, moje dete! ... Ne vprašuj zdaj... Blagoslovljen, moj sin! Blagoslovljen...

Lina (temno zroč v bratovo lice). Zdaj je mrtev...

Fanič (poklekne k zofi in poljubi mrtva usta; šepetaje). Blagoslovljen ... (in prekrižava) blagoslovljen... Saj ti je bilo odpuščeno, moj sin...

Lina (zamolklo). Kakor je obljubljeno in zapisano...

Jugoslovanski pokret na Slovenskem.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Prišli so na shod celo mnogi prekmurski Slovenci. Govorili so: državni poslanec Roškar, deželni poslanec Ozmec, urednik Žebot, L. Babnik in J. Rajh. Sprejete so bile resolucije, v katerih se izraža zaupnica Jug. klubu, odobravanje majske deklaracije in protest proti strogim rekvizicijam in draginji. Zahteva se "splošni mir brez aneksij in odškodnine na podlagi samoodločevanja narodov."

Poročilo zaključuje sledeče: "Resolucije so bile sprejete z burnim navdušenjem. Ko je predsednik Babnik zaključil veličastni narodni zbor in navduševal prisotne, da ostanejo vstrajni, dokler se ne izpolnijo naše želje po samostojni Jugoslaviji, je zaorila iz sto in sto grl "Lepa naša domovina" in "Hej Slovani"!

2. II. se je vršilo zborovanje v Ptuju. Prisotnih je bilo nad 1000 oseb. Govoril je poslanec Brenčič o delovanju v parlamentu. Oblasti so poslale komisarja Guenterja z vso ptujsko policijo in z 12 vojaki na zborovanje. "Navdušeno je bila sprejeta majska deklaracija in zaupnica poslancu Brenčiju."

Naslednjega dne je imel isti poslanec shod v Ormožu. "V dolgem govoru je opisal delovanje v parlamentu, rekvizicije, predvsem pa našo deklaracijo. Soglasno so se vsi izrazili za Jug. deklaracijo in odobrili zaupnico Jug. klubu in poslancu Brenčiču."

Alpski Nemci proti Jugoslaviji.

Veliki vspeh jugoslovanskega pokreta je izzval silno nevoljo alpskih Nemcev, ki so mobilizirali svoje občinske odbore, da podajajo izjave proti Jugoslaviji.

(Slovenski Narod, 4. II.) "Mariborski občinski svet je sprejel na svoji seji dne 30. I. sledečo resolucijo:

Jugoslovanska majska deklaracija, agitacija, ki je z njo v zvezi in ki se vrši po celi dolnji Štajerski in po celem jugu Avstrije, ter nabiranje podpisov ima namen, **odceniti celi južni del monarhije, da se izpremeni v Veliko Srbijo.** Nemci, ki prebivajo na tem ozemlju, naj bi se iztrebili, kar pa bi ostalo od Avstrije, bi imela biti ničesar pomenjajoča državna tvorba med ostalimi velesilami. V zvezi z znanimi češkimi načrti bi to dovedlo do uničenja Avstrije in do realizacije načrta naših zunanjih sovražnikov. Mestni svet v Mariboru protestira proti temu in dela vlado odgovornim za vse posledice, ki bi nastale iz te gonje, naperjene proti germanstvu in državi."

(Tagespost, 10. II.) "Občinski odbor mesta Radgone je sprejel na svoji seji dne 4. t. m. sledečo resolucijo:

Občinski odbor mesta Radgona vidi v težnjah po osnovanju jugoslovanske države resno nevarnost za obstoj monarhije in za njen bodoči ekonomski razvoj." Pozivlja vlado, da nastopi z vsemi sredstvi proti delovanju za osnovanje jugoslovanske države."

(Slovenec, 11. II.) "Proti Jug. deklaraciji se je izjavil občinski odbor v Št. Lambertu na severnem tŠajerskem. V izjavi se glasi med drugim: "Ako hočejo Štajerski Jugoslovani osnovati svojo državo, se naj izselijo tja, kjer jim bo mogoče realizirati njih načrte, kajti vrat Srbije in slovanskih balkanskih dežel so danes vedno odprta."

Poleg tega poročajo slovenski listi, da sestavljajo alpski Nemci deputacijo alpskih županov, ki bo šla do cesarja in protestirala proti jug. gibanju ter dosegla novo gonjo proti Jugoslovanom.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

nih tvornic, vsi stroški znašajoči več bilijonov dolarjev.

3. Nabor najmanj 1,000,000 dodatnih registrirancev in toliko več, kolikor jih je mogoče opremiti in prepeljati na Francosko, ob ugodnih razgledih za vzdrževanje armade 3,000,000 mož na bojnem polju prihodnje leto.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Stroški prenizko cenjeni.

Washington, D. C., 3. maja. — Program za veliki razteg armade, ki ga je predložila vlada za fiskalno leto, začenjajoče se z dnem 1. julija t. l., bo stal deželo do $20,000,000,000, po mnenju mnogih članov zborničnega odseka za vojaške stvari.

Vojni tajnik Baker, ki je bil pred odsekom zopet danes, je ponovil svoje včerajšnje naznanilo, da zahteva program dejanskih stroškov v skupnem znesku $13,000,000,000 za fiskalno leto.

Vojni tajnik pa je bil natanko vprašev an o mnogih točkah, in republikanski in demokratski člani odseka so zatrjevali pozneje, da je g. Baker prenizko precenil stroške programa.

Nadškof Ireland prestal krizo.

St. Paul, Minn., 3. maja. — Zdravniki, ki lečijo Most Rev. John Irelanda, škofa st.-paulskega, so naznanili nocoj, da je prestal kritično stopnjo svoje bolezni. Nadškof je bil zmožen sedeti več ur danes in, dasiravno uteg ne njegovo nemočno srce provzročiti povrnitev bolezni, upajo zdravniki na njegovo okrevanje.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on May 7, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Turško poročilo.

Carigrad, 1. maja, prek Londona, 2. maja. — Danes izdano uradno naznanilo turškega vojnega urada poroča odbitje močnih britanskih oddelkov v Mezopotamiji. Glasi se:

"Močni angleški pehotni in konjiški oddelki zapadno od reke Scheria so bili v torek pokošeni, ko so poskušali prodreti v turške linije. Vse postojanke so ostale v turški posesti. Severno od Scherije je bila konjiška patrola odbita."

Palestinska fronta.

London, 2. maja. — Danes izdano uradno naznanilo vojnega urada o vojaških podjetjih v Palestini se glasi:

"V sredo zjutraj, ko je šla naša pehota k napadu na sovražnika po vznožju južno in jugozapadno od Es-Salta, so avstralska jezdeča krdela prijahala v Es-Salt ter ujela 33 Nemcev in 317 Turkov.

"Tekom teh podjetij je bila jezdeča brigada, ki je stražila jordanske prehode, napadena po močnejši trumi sovražnikovi, ki je prekoračila reko ponoči, in prisiljena k umiku. Konjske topniške baterije, podpirajoče to brigado v najtežavnejšem in grapavem ozemlju, so morale opustiti devet topov, katerih ni bilo mogoče rešiti, dasiravno so bili oddelki in konji varno umaknjeni. Potrebna pomoč za to ločeno brigado je bila takoj poslana in podjetja se nadaljujejo.

"Zapadno od Jordana so bili krajevni sovražnikovi napadi na več točkah odbiti med torkovo nočjo."

ATLAS — ZASTONJ.

Še imamo nekoliko ročnih atlasov celega sveta, katere damo zastonj onim naročnikom, ki pošljejo $2.00 naročnine, če za atlas vprašajo.

Posebno v sedanjem času je jako priročno imeti tak atlas, ko se pojavljajo velezanimivosti po celem svetu.

Pošljite $2 za naročnino takoj, da dobite atlas zastonj predno zaloga poide.

UPRAVA AMER. SLOVENCA.

Nervozni ljudje

naj bi vzeli Severov nervoton, ki je izvrstna živčna tonika; krepča utrujene, izdelane živce in jim prinese novo življenje in moč. To je zanesljiva pomoč v slučajih otožnosti, izgubi spanca in vznemirjanja, oslabelosti živcev, histerije, in nervoznosti. Naprodaj je vseh lekarnah po $1.25 steklenica. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Adv.

MALI OGLASI.

RABIMO MOLDERJEV IN DELAVCEV. Stalno delo. Dobra plača. Vprašaj ali piši na:
BUHL MALLEABLE CO.,
S. F. ufn Detroit, Mich.

KJE JE FRANK ZAVRŠNIK IZ Jolieta, Ill., bivši potovalni zastopnik neke tukajšnje tvrdke? Če kdo ve zanj, naj blagovoli naznaniti nam in obenem povedati njemu, da je vse poravnano in da ga željno pričakujemo. Pridi, Frank, pridi nazaj in vse bo dobro! — Mrs. Mary Završnik, soproga in otroci, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NAPRODAJ DVE LOTI, ŠT. 23 IN 24, block 9, Washington Heights, to je na N. Center in Bismark St., Joliet, Ill. Najlepša prilika za dom, kjer je največja slovenska naselbina. Več pove: Werden Buck, 511 Webster St., Joliet, Ill. 46t4

NAPRODAJ 6 SOB DOBRA LESENA hiša, ki se mora odpeljati iz prostora. Vprašajte Marko Krakar, 221 N. Hickory St., Joliet, Ill. 46t3

Pozor!

Zopet se je odprla sezona za postavljati hiše.

Podpisani prevzamem vse vrste stavbeno delo bodisi iz lesa, cementa, opeke ali kamna in druge tvarine.

Izdelam hišo po vašem okusu, kakor sami želite.

Na željo izdelam proračune in načrte.

Ako vam manjka denarja, vam jaz preskrbim posojilo.

Moji delavci so zavarovani, da se vam ni bati sitnosti.

Se priporoča

Slovenska stavbinska tvrdka

Frank Grum

1100 N. Broadway, Joliet, Illinois
Chicago Phone 4635.

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 412.

Naša velika in moderno urejena tiskarna

izdeluje najhitreje in najlično VSE VRSTE TISKOVINE ZA

slavna društva,
cerkve in šole,
trgovce in obrtnike,
ter zasebnike.

Prestavljamo iz slovenskega in drugih jezikov v angleškega in obratno.

Predno naročite tiskovine, kakor: Pismeni papir, kuverte, vizitke, nakaznice pobotnic, pravila in poročila, ali tiskovine za prirejanje veselic in razne druge take stvari. Pišite nam za cene, da si prihranite denar.

Amerikanski Slovenec

Prva slovenska unijska tiskarna v Ameriki.
V lastnem domu---1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pod svobodnim solncem

Povest davnih dedov

SPISAL F. S. FINŽGAR

(Dalje.)

Po pisanem tlaku je zašumelo. Sužnji so pripogibali kolena. S čelom so se dotikali tal in pozdravljali gospodarja. Streha na vozu je padla. Dva krepka numidijska sužnja sta dvignila Epafrodita in ga posadila v nosilnico, ki se je lesketala v svitu luči zlata in draguljev. Že sta prijela za pozlačene držaje, ko se oglasi Epafrodit.

"Melhior!"

Pred njega je pokleknil oskrbnik.

"Slovena, ki sta prišla z menoj, sta od danes moja gosta."

"Tako je velela tvoja mogočna oblast!"

Melhior je poljubil zlati rob nosilnice, Egipčana sta jo dvignila in sta brezslišno odšla po mozaiku.

Nato se je ozrla vsa služinčad in pozdravila gospodova gosta.

"Barbara, barbara!" so šepetali in se začudeni klanjali. Navajeni so bili gostov, ki so dohajali v najdražjem bisu, v svili in draguljih, trgovci iz Kartage in Egipta, in poslanci od samega cesarja. Ali ta dva! Prtene halje, bose noge, nemaziljene glave! Barbara! Toda tako je velela mogočnost gospodova. In če bi Epafrodit rekel psetu: On je moj gost — klanjali bi se mu pokorno. Radovan je razumel, kaj se je godilo. Preširno je sedel na konju in se je oziral po služabnikih. Iztok je razjahal kakor drugi spremljevalci. Ali Radovan je čakal postrežbe.

Ko je izginila nosilnica v dvorih krasne vile, je naročil Melhior za vsakega Slovena posebnega sužnja. Prijela sta konje za uzde — pri Radovanu je suženj pokleknil, upognil hrbet, da je stopil starec nanj, ko je lezel s konja. Na sužnja se Radovan še ozrl ni. Govoril je z Melhiorom, ki je spremljal tujca do stanovanja. Vedel jih je po krasnem vrtu, odkoder se je videlo na morje, v pristanišče trgovskih ladij.

"Hvalite Boga, vsak svojega, Krista, Zevsa, Merkurja, hvalite ga, da vaš gospod še živi."

Radovan je govoril zelo na glas in se ozrl po služinčadi, ki je šla radovedna za tujcema. Ko so slišali Radovanove besede, so pritisnili vsi za njim in napeto poslušali njegov govor.

"Hvalite ga, vam pravim! Mrtev bi bil danes vaš gospod, brez glave in brez telesa, ker bi ga bili že požrli volkovi."

Med služabniki so vzkipeli glasovi in vzkliki začudenja.

"Naj govori dalje tvoja častitljivost," je prosil Melhior.

"Bi govoril, ali žejen sem. Povem ti, da sva prestala muke za tvojega gospoda. Jaz še večje, ker sem star. Kako bi govoril — morje bi pil, slano morje, tako sem žejen. Muke in pot — to užeja."

Melhior je samo zamahnil, dva sužnja sta razumela in šla hitro po vina. Radovan je pomežiknil Iztoku in je rekel: "Zdaj veš, kaj se pravi z menoj hoditi."

"Govoril bi, kakor sem rekel. Ali povest je dolga. Ne morem. Ta bi mogel, pa ne zna, moj sinko ne zna po vaše! Rečem vam še enkrat: Hvalite Krista, da vaš gospod živi. Toliko je manjkalo" — pokazal je na nohtu — "in bi bil brez glave."

Prišli so do lepega poslopja. Melhior jima je odkazal stan — lepa soba, po tleh marmor, na njem težke preproge iz Perzije.

Tudi sužnja sta že prihitela, vsa postrežljiva z jedili in pijačo.

Radovan je takoj segel po vrču.

"Povem ti, sinko, da sem tako žejen, da od slabosti ne bi mogel leči na te preproge, preden se ne okrepčam."

Nastavil je in pil, da se mu je cedilo po bradi. Melhior se je poslovil — ostala sta sama v novem domu.

"Pij, Iztoče, pij! To je vino, pri Svarogu, le-to ti odvzame trudnost in ti vlije moči v žile — ah, oh, pij, sinko, pij!"

Z obema rokama je držal vrč in ga zopet nastavil k ustnicam. Nato se je zleknil na mehko preprogo.

"Mehka postelja, boljša od ovnove kože. Daždbog naj oblagodari Epafrodita."

Iztok ni vedel, kaj bi odgovarjal. Spoštovanje do modrega starca se je večalo v njem. Za to, da je prevrnil Huna po tleh, da sta malo hitreje pojezdila — pa tako plačilo. Vse novo, vse bajno in pravljično. Segel je še on po vinu, ugriznil kos pečenke, okusil nepoznano sadje bogatega juga. Navečerjala sta se kraljevski.

"Iztoče, sedaj se pa dvigniva! Nisva prišla v Bizanc zato, da bi ležala. Povedem te v mesto, da vidiš svet."

Takoj je poskusil strune na citrah, previdno ubral razglašene in se dvignil.

"Sedaj greva! Poj, kar ti rečem, poslušaj, glej — in molči! Ali imaš nož s seboj?"

"Imam, očka!"

"V Bizancu se ponoči večkrat potrebuje!"

Komaj sta prestopila prag, že sta se pojavila sužnja in se vdano ponudila, da ju spremita po mestu. "Samo eden!" veleva Radovan. Izročil mu je plunko in odšel kakor mogočen gospod.

"Kako ti je ime?" se je obrnil Radovan na cesti do sužnja.

"Numida, vaša častitljivost!"

"Dobro, Numida, da te vem klicati."

Zavili so skozi ulico proti severu in po nekaj minutah so bili na krasni carski poti, ki se je zvala Osrednja cesta. Ob levi in desni so se dvigale visoke palače, do treh nadstropij. Nad cesto se je svetilo prejasno nebo, posuto z zlatim peskom. Po marmornem tlaku so se zibale nosilnice, pred njimi in za njimi cele vrste pisanih služabnikov. Duh iztočnih dišav je polnil zrak. Po sredi ceste so poigravali lepi jezdeci na konjih — dvokolesnice, pozlačene in vložene s slonovo kostjo, so hitele med množico. Vse mesto se je zlivalo na veliki Konstantinov trg. Tam so se shajali pod mogočnimi arkadami, nosilnice so se srečavale, zagrinjala odstirala, žarki pogledi so iskali ljubic in ljubimcev. Senatorji so modrovali o politiki, trgovci so kovali pogodbe— krog Konstantinovega stebra so pa plapolale grške plamenice in širile magično luč in omamen vonj po trgu.

"Le glej, le glej, sinko! Pa ne izgubi se mi!"

Rad bi bil sedel Iztok na kamenite stopnice in gledal to bogastvo onega mesta, ki kuje iz krvi narodov zlate obročke na roke mehkužnim ženskam, ki strjuje solze barbarov v bisere, da posipa z njimi lase in svilo in škrlat na uživanja trudnih telesih.

Ali to ni bil prostor za Radovana. Šla sta od trga skozi Solzno dolino — trg za sužnje—in odtod proti Zlatemu rogu, kjer so izginile palače, luči ugasnile, preminu omamni duh. Nizke koče, umazane ceste — in nazadnje — štori, poležana trava. Tam je oril krik, hripavi glasovi so peli pesmi Tračanov, Obrov, Hunov, Antov in Slovenov. Arabci in Medi, Perzi in Judje, črni sinovi Afrike — vse je bilo nagneteno in natlačeno v tem oddelku mesta. Med njimi so hodili mestni potepuhi, bosjaki, tatovi, muzikantje in kupčevalci s svetlim nakitom, ženske vlačuge, ki niso vedele ne za svoj rod, ne za roditelje, hlapci iz cirkusa, plesačice, čuvarji medvedov, vedeževalci, vrači in mazači.

Med šotori so se dvigale lesene kolibe, ometane in zamašene z blatom — taberne. Odznotraj so bile zakajene od plamenic, črne in sajaste. Nizke, nerodno obtesane klopi kot mize, ob njih so čepele množice, pile, če je bil denar, sicer pa čakale, da so utrgale vrč od ust sosedu. Nekateri so kockali in marsikdo je zaigral v strasti samega sebe v sužnost. Vinjeni so prepevali in zabavljali ter se pretepali.

Tako družbo je poiskal Radovan. Ni mu bil všeč vsak brlog. Odkar je imel lastnega sužnja na postrežbo, je postal izbirčen. Odkar so ga začeli nazivati "vaša častitljivost" — praestantia tua — je že smel pogledati, kam sede.

Izbral je zato nekoliko večjo gostilno, kjer je pilo nekaj vojakov in ubožnih meščanov. Zagodel jim je med vrati, Iztok je zapel — in vesela družba jih je sprejela k mizi. Vojaki so bili ogoreli graničarji (ripenses), ki so pred kratkim prišli na brzojadrnici iz Afrike od Kartage. Bili so vsi barbarskega rodu, Goti, Tračani, celo en Sloven je bil med njimi. Govorili so mešanico raznih jezikov in zato jih je zasilo razumel celo Iztok.

"Pijta, Slovena, in pripovedujta, odkod prihajata? Ali sta pomagala potolči Hilbudija? Ves Bizanc žaluje za njim. Pod njegovim praporom sem služil pol leta. Bil je vojak, kakor se spodobi!"

"Potolkli so ga res. Ali midva ne poznava meča, strune so najino orožje!"

"Kaj strune, meč in kopje velja! Ti si zanič, starec, ampak ta dečko bi zalegel. Prodaj ga!"

"Prodaj! Seveda, da bom na starost rad lizal in hlebce pekel iz cestnega blata! Govori modreje in povej, kako je v Afriki. Odtam si prišel, ker si opaljen kakor ogorek."

"Iz Afrike prihajamo, da. Ali tam smo drugače zmagali pod Belizarjem, kot oni pod Hilbudijem."

"Junaki!" ga je pohvalil Radovan in se ozrl po drugih.

"Boš videl," povzame drugi, "takega triumfa svet še ni doživel. Uklenjene kralje, zlato, srebro — vsega na vozove — vandalskih jetnikov dolge vrste — boš videl, pravim. In potem cirkus — te priprave, ki se vrše — ta dirka, borjenje, streljanje s pušicami — še nikdar tega. Denar se siplje — zastonj boš pil in jedel, da se ti odebeli trebuh kakor kupola Svete Sofije."

"Torej za gotovo misliš, da dospe Belizarjevo brodovje v kratkem," povpraša umazan kovač iz cirkusa.

"Dospe, pravim ti, nocoj ali jutri!"

"Kdo, misliš, da dobi stavo pri streljanju?"

"Kdo? Morda jaz ali ti —"

"Ne jaz, ne ti, ampak Azbad."

"Azbad — poveljnik X. palatinske legije? Ta dehteči maziljenec? Nikoli! Stavim!"

"Stavim!" kriči kovač.

"Stavim dva vandalska zlata!"

"Stavim nanja 25 miliarens za Azbada!"

"Izgubiš!" mu pošepeta dolg Got na uho.

"Nikoli!" trdi kovač. "Nikoli ne izgubim."

"Zakaj ne? Zato, ker je Azbad ljubljenec Teodore —?"

"Kaj govoriš? Despojno si razžalil!"

Iz kota se je pojavil tajni carski ovadnik in del roko na vojaka.

"Pijan je, tepeč je, pusti ga!"

"Razžaljenje veličanstva!" ugovarja ovaduh.

Vse plane kvišku, nastane krik, vrči se drobe na tleh, nekdo udari po plamenici, vojaki izginejo skozi vrata, skrivni ovaduh vpije, ali v množici izgubi sled za vojakom. Zakaj zunaj jih objame vrvež ljudi — vse kriči, vse se peha in vpije: "Belizar, Belizar!"

Radovana in Iztoka zgrabi takisto živa reka in ju plove po cestah in ulicah do pristanišča. Nebrojna množica se je natlačila k morju. — Vzkliki: "Polloi hronoi!" "Io trumphe!" "Belizar!" — "Panem, circenses!" — so pretresali zrak. Na morju so se pojavile tri rdeče luči — signali Belizarjevega brodovja.

DVANAJSTO POGLAVJE.

"Tuto gar ejte tike ejte tini arete gegone." Tako je vzkliknil Prokop, ko je završil povest o porazu in uničenju vandalskega kraljestva po Belizarju. Kakor pa je spremljala sreča slavnega vojskovodjo, tako je hodila korakoma s srečo bleda zavist, udomačena hčerka bizantinskega dvora. Ko sta primorala lakota in obup Gelimerja, kralja Vandalov, da je prosil Belizarja kruha, ker ga že davno ni videl, gobe, da si otare objokane oči, in citre, da bo opeval svojo bridko usodo, so se zbrali nekateri zavistni poveljniki in poslali brzojadrnico v Bizanc do Justinijana. Pisali so mu tožbo zoper Belizarja, češ da prevzeten vsled tolike zmage hoče postati samovladar, tiran v Afriki. Ni bilo tedaj človeka pod solncem, ki bi bil bolj dostopen ovaduštvu kakor samogoltni Justinijan. Za vsako senco delikta, ki bi bil naperjen njegovi kroni — za vsako je bila grozna kazen pod mečem rablja ali pa na dnu večne ječe. Ko je izvedel te tožbe 'restitutor urbis et orbis' o Belizarju, se je zaprl v svojo delavnico, prebedel vso noč in razmišljal.

Steber na severu ob Donavi je porušen. Hilbudij je padel. Sloveni naj se zbero, in spomladi ima opustošeno vso Tracijo. Res je bogato nadaril Tunjuša, da zaneti razpor med Anti in Sloveni. Ali popolnoma se ni mogel zanesti na Huna. Iz Azije je dobival vedno resnejša poročila, da se dvigajo Perzi k uporu. In sedaj naj odpokliče Belizarja in ga uniči! S tem si podere še edino oporo v bridkih časih. Kje bi dobil enakega? Ni samo vrl vojskovodja, tudi bogat je. Tisoče vojakov vzdržuje, da ni treba zanje ni stotine talenta vzeti iz državne blagajne! Kje bi dobil enakega? Teodora, carica — bi ga dobila. Seveda — takega, ki je nepremagljiv v 'biserni dvorani' kraljeve palače sredi dvornih krasotic. Ne — ne, njega ne sme uničiti...

Četrtič je že obrnil peščeno uro na slonokoščenem stojalu. Sipa je tekla neslišno kakor blesteča nitka skozi luknjico. Upravda je stal pred uro. Čas je bežal — njegove misli so bile pa težke, kakor pribite in uklenjene. Stopil je k oknu in se ozrl na morje. Zvezde so ugašale. Proponta je ležala mirno pred nogami carskih dvorov, kakor bi čakala, kaj ji naroči vsemogočni despot. Jadrnica, ki mu je prinesla poročilo, se ni ganila v pristanu.

"Hagia Sofia" je molil cesar, "glej nov hram ti zidam, Salomona hočem zmagati, navdahni me, usmili se me in daj i modrosti, ki je potrebuje vladar v bridki uri! Razdejal je tvojo hišo požar — in prav je iel, ker božja Modrost mora imeti lepši dom. Poplačaj mi trud ob tej uri!..."

Zazoril se je dan, kladiva zidarjev so udarila na zidu nove cerkve.

In zažarelo je v glavi Upravde.

"Ni res, ne verujem. Belizar je nedolžen! Samo preskušnjo naj prestoji!"

Sedel je, vzel pergament in napisal:

"Ker si ukrotil velikega sovražnika, daje ti na izbor tvoj gospod in car, da ostaneš v Afriki in odpošlješ v Bizanc Gelimerja in ujetnike, ali pa se vrni sam in pridi z njimi vred. Obsije te milost despotova!"

Še tisti dan je odplula ladja in na njej Salomon, poslanec, s carskim pismom.

Medtem je Belizar po drugih ovaduhih že zvedel za tožbo. Brez odloga je obremenil vse ladje z neizmernimi zakladi, jih napolnil z ujetniki Vandali, pustil v Kartagini posadko Herulov in se pripravil na pot v Bizanc. Hitel je, da se opraviči pred cesarjem in da se znosi nad krivimi tožniki.

Ko je dospel Salomon, je brodovje že čakalo na odhod in najhitrejša jadrnica je nesla v Bizanc poročilo, da se vrača zmagoslavni vojskovodja.

Justinijan je spoznal, da je tožbo rodila zavist, zato je sklenil napraviti triumf v mestu, kakor so ga slavili samo rimski cesarji po zmagah nad barbari. Prekositi je hotel Tita in Trajana.

Odprle so se cesarske blagajne in sipale zlato in srebro. Hipodrom je velel na novo okrasiti. Stebrišča in lože so se kar šibile pod težo preprog. Drobnico so gonili od severa in vzhoda v nepreglednih čedah. Sli so hiteli iz mesta in oznanjali v deželi praznovanje po zmagi. Ljudstvo se je gnetlo in vrelo proti Bizancu od vseh vetrov. Kmetje so pustili plug na njivi, rokodelci so vrgli orodje iz rok. Glas despota je velel vsem v mesto. Obetale so se jim gostije, kakor jih še ni nihče doživel. In ker so na zimo barbari od vseh krajev in koncev šli za klicem "panem et circenses" — je bil Bizanc v januarju tistega leta nabit in natlačen ljudstev vesoljne zemlje.

(Dalje prih.)

ANTON STRAŽIŠNIK,
1219 Summit Street, Joliet, Illinois.
Karpenter in Kontraktor.
Stavim in popravljam hiše in druga poslopja. Predno oddate kontrakt ali delo, vprašajte za moje cene. Vse delo jamčim.

Carl Schreiber
Chicago Phone 3496.
519 Marble St. :: Joliet, Illinois
SLOVENSKI BARVAR IN SLIKAR.
Barvam poslopja, znotraj in zunaj, ter opravljam vsak posel, ki spada v barvarskega obrta področje.
Obešam stenski papir.

DR. E. H. STEWART
ZOBOZDRAVNIK
413 Cass St. (nad Crystal teatrom)
JOLIET, ILLS.
Chicago Phone 986.
Zanesljivo zobozdravljenje.

POZOR ROJAKINJE!
Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici
Anton Pasdertz
se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.
Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.
Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street
Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

Dolžni ste
zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomanjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu
Društvo Sv. Družine
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.
Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."
Odbor za leto 1918.
Predsednik.....George Stonich
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....Anton Nemanich st.
Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich.
Reditelj.....Frank Kocjan.
Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Štublar.
To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolezni cele podpore in cele smrtnine.
To društvo ima že nad $3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.
Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.
Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

DRAGINJA
na vseh tiskarskih potrebščinah je silna odkar je nastala vojna. Nekatere stvari stanejo po dva do tri in petkrat več, kakor pred vojno.
Naj bi to cenj. naročniki upoštevali in poslali naročnino točno, ker drugače ni mogoče lista jim pošiljati. Seveda so naročniki vredni zaupanja, a to ne plača stroškov; treba je torej, da vsak pošlje naročnino čimprej mogoče ali vsaj ko prejme tozadevni opomin, ker takrat je zadnji čas.

Pri prehladih
vdrgnite vrat in prsa, kakor tudi stopala s
Dr. Richter-jevem
PAIN-EXPELLER
Učinkuje takoj olajšljivo in prijetno.
Jedino pravi s varstveno znamko sidra.
35c. in 65c. v lekarnah in naravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Slovenske Gospodinje
so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše
meso, grocerije
IN KRANJSKE KLOBASE
istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.
Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.
Spoštovanjem
John N. Pasderta
Chicago tel. 2917.
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR
Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.
Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 939
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

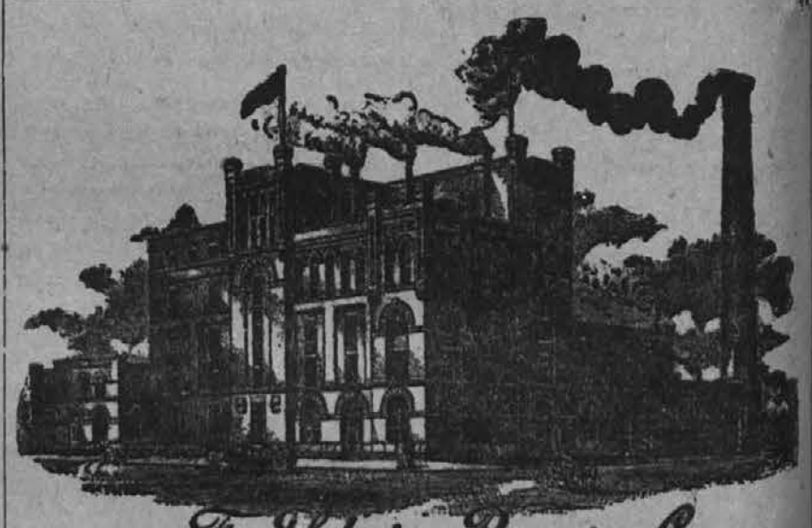

PIVO V STEKLENICAH.
Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS

Naročite zaboj steklenic
novega piva, ki se imenuje
EAGLE EXPORT
ter je najboljša pijača
E. Porter Brewing Company
Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.